

REDOVISNING AV ANGREPP PÅ BOSTÄDER 15 MAJ - 31 AUGUSTI 2001 I LINKÖPING

**Visa att du är hemma
Goda vänner och trogna grannar
hjälp dig att lura tjuven**

SAMMANFATTNING.

Angrepp på bostäder = fullbordade inbrott samt försök till inbrott i bostad.

Av de c:a 13000 villor som är organiserade i grannsamverkan i 78 områden har det varit ett angrepp. En imponerande låg siffra som måste ge aktiviteten Grannsamverkan mot skador ett högt betyg.

Under försommaren grep polisen ett flertal kända bostadstjuvar för brott i Linköping. De dömdes till fängelsestraff och på så sätt inte varit ute i frihet under sommaren. Det har varit en stor bidragande orsak till årets positiva utfall av statistiken avseende angrepp på villor. När den här gruppen av kriminella inte är ute återspeglar det sig i statistiken. Man kan ven tolka statistiken så att sannolikt har vi här i Linköping ingen påtaglig nyrekrytering av villatjuvar.

Under årets uppföljningsperiod har fler angrepp gjorts på lägenheter än villor. Sedan flera år tillbaka har det varit tvärtom. En anledning är att Ryd har varit särskilt utsatt för lägenhetsinbrott och då i första hand i studentboendet. Av tolv anmälda lägenhetsinbrott i Ryd har sju gjorts i studentlägenheter. Flest lägenhetsinbrott har gjorts i cityområdet (14). En kraftig ökning i jämförelse mot förra året, när det gäller inbrott i villor har det i första hand skett i villor som ligger utanför tätorten. De redovisas under rubriken "Villor på landet".

Vid villainbrott är det vanligaste angreppssättet att bryta sig in fönstervägen på villans insynsskyddade del. Vid lägenhetsinbrott är det mer naturligt att angreppet sker via ytterdörren. Det är viktigt att man som enskild person har insikt om hur inbrottstjuvar går till väga och på så sätt skaffar sig kunskap om att kunna vidta brottsförebyggande åtgärder för att försvåra för tjuven att ta sig in i bostaden. Att helt förhindra ett bostadsinbrott går inte. Däremot förlänger man tiden för ett inbrott genom att ha en bra teknisk lösning på bostadens skal skydd. Upptäcktsrisken ökar för tjuven. Det är av den anledningen inte tillfyllest med enbart ett bra lås i entrédörren. Ska man ha ett bra skalskydd ska detta vara runt om på bostaden. I alltför stor utsträckning monteras ett stabilt inbrottsskydd på entrédörren men man glömmer bort de mera inbrottskänsliga delarna av ren okunnighet hur tjuvarna går till väga (altandörr, källarfönster).

CITY= området som begränsas av Hamngatan, Järnvägsgatan, Järnvägsavenyn, Vasavägen, Östgötagatan, Kaserngatan, Tl, Djurgårdsgatan, Lasarettsgatan, S:t Larsgatan, Hamngatan.

City-begreppet avser endast redovisningen av bostadsinbrott och skall ej förväxlas med det geografiska området för city i andra sammanhang.

Utöver det traditionella stöldbergärliga stöldgodset (kontanter, smycken) har även mobiltelefoner och datautrustning blivit stöldbergärligt även vid bostadsinbrott. Därför är det viktigt att ha bärbara datorer förvarade på sådant sätt att de inte med lätthet kan stjälas när de förvaras i bostaden. Ha ej heller datautrustning väl synlig utifrån. Låt inte mobiltelefoner ligga framme. Mobiltelefoner har blivit stöldbergärliga över huvud taget. Vid exempelvis bilinbrott är det ofta mobiltelefonen som är anledningen till att bilinbrottet uppstår då mobiltelefonen lämnats kvar i bilen fullt synlig utifrån. Tänk på att det är inte bilen som som är intressant för tjuven utan det som finns inne i bilen. Töm bilen själv innan någon annan gör det. Även på arbetsplatser stjäls mobiltelefoner i stor utsträckning. Inte minst i skolor på grund av att det är mycket vanligt att elever innehar mobiltelefoner.

Om tjuven inte får något tillfälle anser han sig hederlig (Talmud).

HISTORIK

I Linköpings kommun bedrivs en aktivitet för att förebygga inbrott, bränder och vattenskador i bostäder. Aktiviteten kallas Grannsamverkan mot skador och genomförs i samverkan mellan Östgöta Brandstodsbolag, Polismyndigheten i Östergötlands län, Räddningstjänsten och Linköpings Villaägareförening. Aktiviteten initierades av en enskild villaägare 1985 i bostadsområdet Ryd och har utvecklats så att idag är Linköping ledande i landet angående grannsamverkan. På många platser i landet har grannsamverkansprojekt initierats enligt linköpingsmodellen. I Norrköping finns 18 grannsamverkansområden samt även i andra orter i Östergötland som exempelvis Söderköping, Finspång och Strålsnäs. Aktiviteten går ut på att grannar utövar tillsyn över sina bostäder då de boende inte är hemma, samt att vara allmänt uppmärksammade på olika företeelser så att människor som bor och vistas i ett bostadsområde ska känna sig trygga. I Linköping finns 78 organiserade villaområden som täcker c:a 13000 hushåll. Några grannsamverkansområden finns också i lägenhetsboende (framförallt i bostadsrättsboende).

Sedan starten har det individuella säkerhetstänkandet blivit betydligt bättre vilket inneburit att framförallt villor har ett bättre skalskydd mot inbrott idag än tidigare. De boende har på ett bättre sätt skaffat sig insikt om hur skalskyddet ska utformas och genom information erhållit kunskap om hur den traditionella inbrottstjuven agerar vid ett bostadsinbrott.

Byggnormerna är annorlunda idag än för ett antal år tillbaka, vilket också bidragit till att branschen känner sitt ansvar i det brottsförebyggande arbetet. Önskvärt vore att brottsförebyggande aspekter tillvaratas från början vid planering och projektering vid byggande av bostäder för att skapa trygga miljöer. Detta gäller även i de yttre miljöerna i områden för belysningar, gång- och cykeltunnlars utformning samt hur planteringar och buskage sköts invid och omkring fastigheter så att de inte växer upp utan beskärningar och på så sätt blir otrygga miljöer för de som bor och vistas i området.

I andra länder har man en bredare syn på det brottsförebyggande arbetet genom att polis och arkitekter/motsvarande samverkar i planeringen av bostäder vid ny- och ombyggnation. (bl. a. Storbritanien, Kanada och Danmark).

Ett steg i rätt riktning är att regeringen 1996 beslutade om ett nationellt brottsförebyggande program "Allas vårt ansvar" där huvudansvaret för det brottsförebyggande arbetet åläggs kommunerna. Arbetet pågår för närvarande i landet.

I december, 1999 antogs av kommunfullmäktige i Linköping en trygghetsplan som ska vara en vägledning för det lokala arbetet med trygghetsskapande åtgärder. Trygghetsplanen anger all trygghetsarbetet ska bedrivas inom fyra arbetsområden:

Trygg i hemmet.

Trygg i bostadsområdet.

Trygg i förskola och skola.

Trygg på gator och torg.

Inom ramen för trygghetsarbetet har allehanda brottsförebyggande projekt initierats och ett stort engagemang har vuxit fram som är mycket positivt för det fortsatta arbetet. Politikerintresse har också konstaterats genom de lokala geografiska utskotten. Det är av yttersta vikt med stöd från politiker som stimulans i det lokala brottsförebyggande arbetet. Linköpings brottsförebyggande råd (LIBRÅ), med kommunalrådet Lena Micko som ordförande, kan vara det organ som håller samman och sprider alla positiva brottsförebyggande aktiviteter i kommunen. I följande bostadsområden bedrivs ett aktivt trygghetsarbete på olika nivåer:

T1.

Linghem.

Ekholmen.

Berga.

Ljungsbro-Brunnby.

Skäggetorp.

Ryd.

Lambohov.

Malmslätt. Tokarp.

I ett flertal av bostadsområdena har brottskurvan brutits, vilket får även till följd att sannolikt har tryggheten i dessa bostadsområden också ökat. En stor del av detta kan tillskrivas det lokala trygghetsarbetet där grannsamverkan har en central roll i verksamheten.

Fastighetsbolag, lokala hyresgäst- och villaägareföreningar, kommer i framtiden att tillsammans ha ett brett ansvar med att samverka för att skapa trygga miljöer i boendet.

Det går inte att helt skydda sig från ett bostadsinbrott, men den enskilde kan göra en rad olika saker för att försvåra för en tjuv att bryta sig in. I det avseendet har naturligtvis bra lås och larm sin del i det brottsförebyggande syftet men minst lika viktigt är att ha bra kontakt med grannar så de vet när man är borta och hjälper då till med tillsyn samt att fritt spela med fantasin genom att vidta åtgärder så att bostaden ska ge intryck av att de boende är hemma. Att larm är bra belyser ett av sommarensinbrott där tjuven bröt sig in i en villa och inkommen i villan utlöstes larmet. Inget tillgripet vilket sannolikt berodde på att tjuven snabbt lämnade villan då larmet började ljuda.

Om olyckan är framme och ett inbrott inträffar är det bra om inventarier är dokumenterade genom märkning eller fotografering. Det är inte endast vid inbrott det kan vara till hjälp efteråt utan även vid en brand.

Här följer några enkla råd för att förebygga bostadsinbrott:

- Ta in posten.
- Timer för belysning, persienner och radio.
- En bil som oregelbundet parkeras på uppfarten till bostaden.
- Grannar som lägger avfall i soptunnan.
- Ändra på persienner efter rådande väderlek.
- Klippa gräs.
- Skotta snö.
- Hänga ut tvätt ibland.
- Bra lås.
- Larm.

Bryt anonymiteten och skapa på så sätt bra kontakt med grannar. Det minskar sannolikt brottsligheten och ökar tryggheten i ett bostadsområde. Den sociala

kontrollen blir bättre och vuxna kan säga till barn och ungdomar som gör något orätt utan att föräldrar i förekommande fall retar sig på andra vuxna som tillrättavisar barn-ungdomar. Det skapar större självkontroll och rättsmedvetenhet hos barn och ungdomar, vilket finns en stor avsaknad av idag.

Man ska också ha stor respekt för de grannar som inte vill engagera sig i Grannsamverkan mot Skador eller liknande utan vill vara för sig själva.

Det är viktigt att företrädare för bostadsområden har insikten om att det är inte brottsförebyggande att av ekonomiska skäl göra indragningar på aktiviteter som får till följd att ett bostadsområde ser misskött ut som exempelvis snöröjning, gräsklippning, rensning av ogräs, låta papper och annat skräp ligga kvar mm. Detta inger då ett intryck av acceptans till att toleransen på ordning och reda ändras vilket kan få till följd att ett sådant område kan få växande problem med klotter, skadegörelse och annan brottslighet samt ordningsstörningar. Sträva alltid efter att det ska se snyggt och välskött ut i ett bostadsområde. Forskningen pekar på att om det inte sköts på ett bra sätt i den fysiska närmiljön kan det få följder av negativ karaktär.

I kommunens bostadsområden som är involverade i trygghetsarbetet har den yttre miljön väsentligt förbättrats genom att belysningar, buskage och annan vegetation anpassats efter trygghetsbehov. De boende själva har genom olika trygghetsgrupper i samverkan med fastighetsbolagen gjort att miljöerna blivit bättre. Det är mycket viktigt att de boende själva engagerar sig med att skapa trygga miljöer i ett bostadsområde. I detta arbete kan också barn och ungdomar engageras så att även de känner delaktigheten i att sköta miljöerna i ett bostadsområde. Tyvärr glöms denna viktiga målgrupp oftast bort. En vanlig syn är att när städdagar/motsvarande genomförs i ett bostadsområde är det enbart vuxna som medverkar.

AB Stångåstaden har tillsatt en heltidstjänst vars arbetsuppgift är att tillvarata hyresgästers trygghetsbehov. Det är av stor betydelse för fastighetsbolag i kommunen att allmännyttan markerar sitt ansvar i dessa frågor genom tillsättandet av denna tjänst. Förhoppningen är att andra fastighetsbolag ska följa AB Stångåstadens initiativ att inrätta liknande tjänster som sannolikt kan leda till bra samarbete mellan fastighetsbolag i trygghetsfrågor.

Alltför många förträner risken för att bli utsatt för ett bostadsinbrott: "Det händer aldrig mig". Efter ett bostadsinbrott är det vanligt att de drabbade förser bostaden med ordentliga lås eller larm istället för att installera detta innan brottet är ett faktum. Tillfället gör tjuven är ett vedertaget begrepp som mycket väl stämmer in på verkligheten. Det är av den anledningen viktigt att bostadens dörrar och fönster låses även om den lämnas en kortare stund. Många bostadsinbrott begås på dagtid

och inte alltför sällan beroende på slarv från de boendes sida genom att den lämnas med fönster eller dörrar uppställda för ventilation.

Av sommarens angrepp på bostäder ges här några exempel där de skett helt i onödan på grund av slarv eller annan oaktsamhet:

- Dagtid. I samband med en fotbollsmatch fick en av spelarna inbrott i sin bil där bl.a. en nyckelknippa stals. När bilägaren senare kom hem hade det varit inbrott i hans bostad. Sannolikt hade nyckel använts. Bärbar dator, vita kläder och plånbok tillgreps.
- Dagtid. När bostadsinnehavarna lämnade hemmet på morgonen låstes den till ordentlig. När de kom åter på eftermiddagen var ytterdörren olåst men tillstängd. Inne i bostaden var allt upp-och nervänt, radioanläggning och video var tillgripna. Tre dagar innan inbrottet hade ett av barnen slarvat bort sin nyckelknippa.
- En villa hade varit obebodd några dagar på grund av flyttning. I ett uthus låg nyckeln till villan. När de boende kom åter till bostaden saknades ett smyckeskrin. Nyckeln i uthuset var borta.
- Dagtid. Under c:a två timmar var de boende borta och lämnade altandörren öppen för ventilation. När de återkom hade någon obehörig varit inne och tillgripit bl. a. videokamera, två vanliga kameror, armbandsur och sprit. Godsvärde: 13.500:-
- Kvällstid. Ingen var för tillfället hemma. Ett fönster var uppställt för ventilation. När de boende kom hem hade någon utnyttjat det uppställda fönstret och tillgripit bl. a. dator, video, kläder samt 15 flaskor olika sorters parfym.
- De boende var bortresta. Ett fönster var uppställt för ventilation. Tillgripna saker: ID-handlingar, kamera, dator, stereoanläggning samt kläder. I samband med att tjuven tagit sig in genom fönstret hade han strax dessförinnan trampat i hundträck vilket hade satt sina spår på mattorna.
- De boende var borta på fest och kom kl. 04.00. Ett fönster var öppet för ventilation på andra våningen. I trädgården låg en stega. Någon hade utnyttjat tillfället och via stegen klättrat in genom det uppställda fönstret och tillgripit en stor spargris innehållande c:a 20.000:- i tiokronorsmynt.

- Dagtid. Kvinnan var ensam hemma. Hon lämnade bostaden i c:a tio minuter för att besöka grannhuset. Hon lämnade ytterdörren olåst. När hon kom tillbaka hade någon obehörig varit inne hos henne och tillgripit en bärbar dator och 5000:-.
- De boende var bortresta men hade ett fönster uppställt för ventilation. Via balkongen hade tjuven tagit sig in i bostaden genom det uppställda fönstret och tillgripit en projektor, kamera, c:a 200 CD-skivor och 30 DVD-skivor.
Godsvärde: 18.000:-.
- Dagtid. Mannen, som är ensam hemma, gick och lade sig för att vila en stund på eftermiddagen. Ytterdörren olåst. När han vaknade efter c:a en timma upptäckte han att någon obehörig varit inne i bostaden och dragit ut lådor byrån då innehållet låg på golvet. Plånboken med kontanter 1800:- var borta.
- Vid ett bostadsinbrott i maj månad tillgreps bl. a. bostadsnyckeln. Lås byttes ej. Efter c:a tre månader fick de inbrott igen men några brytmärken kunde ej konstateras. Sannolikt hade nyckeln använts från det tidigare inbrottet. Tillgripet gods: CD-spelare, förstärkare, radio, plånbok för 24.400:-.

Under sommaren har på flera håll i landet skapats medborgargarden som på spektakulärt sätt redovisat sina arbetsmetoder i massmedia. Medborgargarden är en företeelse som polisen alltid tagit avstånd från på grund av att de kan generera till kriminella handlingar (våld) i överambition att skydda ett bostadsområde för brott. Grundtanken med Grannsamverkan mot skador är att bry sig om varandra och på så sätt skapa större trygghet i boendet vilket gör att Grannsamverkan mot skador inte på något sätt kopplas till begreppet medborgargarde.

EN KAN INTE GÖRA ALLT
ALLA KAN GÖRA NÅGOT
TILLSAMMANS KAN VI GÖRA MYCKET

(Citat från Rikspolisstyrelsens manifest Rakt på Brottsligheten).

Hans-Erik Lundqvist, polisinspektör

2000-ÅRS SIFFROR INOM PARENTES

INBROTT I VILLOR:	15	(28)
FÖRSÖK TILL INBROTT I VILLOR:	2	(1)
BLOCKOMRÅDEN:	78	(73)
INBROTT I BLOCKOMRÅDEN:	1	(7)

INBROTT I LÄGENHETER: 32 (12)

**FÖRSÖK TILL INBROTT I
LÄGENHETER: 7 (2)**

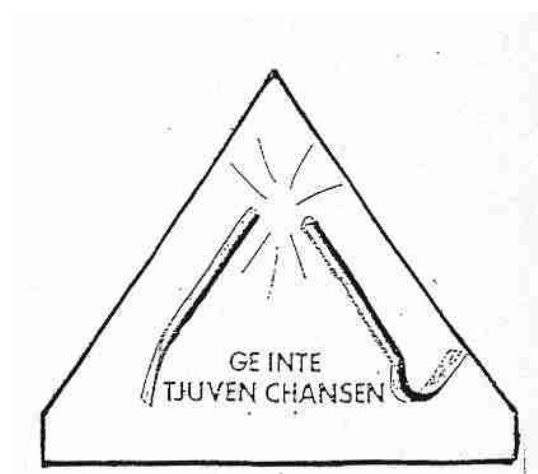
SKYDDA DIN EGENDOM

Märk Dina saker.

Fotografera, Videofilma.

Gör en förteckning över värdefulla saker.

BROTT KAN FÖREBYGGAS

Hjälp till att förhindra brott.
Se till att du har godkända lås och
slutbleck.
Ordna så att ditt brevinkast inte annonserar
att du är borta.
Lär känna dina grannar.
Hjälps åt!

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT I VILLOR:

FÖNSTER: 7 (14)

YTTERDÖRR: 4 (2)

ALTANDÖRR: 3 (10)

KÄLLARDÖRR: 3 (2)

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT I LÄGENHETER:

YTTERDÖRR: 18 (6)

FÖNSTER: 12 (3)

BALKONGDÖRR: 5 (2)

OKÄNT: 3 (3)

BREVINKAST: 1 (0)

GEOGRAFISK PLACERING AV VILLOR:

VILLOR PÅ LANDET: 13 (7)

BERGA: 1 (4)

JOHANNELUND: 1 (3)

HJULSBRO 1 (2)

TORNHAGEN 1 (1)

GEOGRAFISK PLACERING AV LÄGENHETER:

CITY: 15 (4)

RYD: 12 (1)

SKÄGGETORP: 3 (1)

HEJDEGÅRDEN: 2 (1)

TANNEFORS: 2 (0)

BERGA: 1 (2)

LAMBOHOV: 1 (1)

HANINGE: 1 (0)

JOHANNELUND: 1 (0)

ÅBYLUND: 1 (0)